

Børne Blad

Udkommer hver søndag.

Nr. 52.

28de december 1902.

28de aarg.

Kunstnermidundelse.

Børneblad

afkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forskud. I pakker til en adresse paa over 5 eksemplarer leveres det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. D. B. Bangsnes, Story City, Iowa.

Penge og bestillinger samt alt, hvad der angaar ekspektioner, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Entered at the Post Office at Decorah, Iowa,
as second-class matter.

Papas lille ven.

Af Johannes N. Barstad.

(Slutning.)

"Hvad farve har klæberne i himmelen?" spurgte hun en dag mama. Hun tænkte tydeligvis paa, hvorledes hun skulde faa det der. Og mama fortalte hende derom saa godt hun kunde.

"Papa, naar bliver jeg frisk?" spurgte hun en aften. "Naar Jesus vil", svarede han. Men hun spøiede til: "Naar jeg slipper op i himmelen."

"Naar skal jeg faa slippe derop? Jeg bliver saa træt af at ligge herne — jeg vil faa gjerne ligge i Jesus sin seng", fortsatte hun. Og en anden dag sagde hun, idet hun dvælede ved maaden, hvorpaa hun skulde komme didop: "Naar Jesus kommer for at høre mig, saa vil han ikke løfte mig vovdt, men han vil løfte mig saa godt, saa godt."

En dag, da hun havde noget større smerter, sagde hun: "Jeg verker saa her. Jeg har ikke lyst til at være syg længer. Kan jeg ikke slippe op i himmelen til Jesus og blive frisk?" Hun havde den forestilling, at didop maatte hun for at blive frisk igjen.

En anden gang, da hun dvælede ved tanken paa himmelen, sagde hun: "Naar jeg kommer op i himmelen, saa her jeg for papa min og mama min og søster min, og saa synger jeg saa pent."

En dag, da hun et øieblik laa alene og papa kom ind, sagde han: "Hvad, ligger vennen min alene?" Hvor godt han hufte hendes betænksomme svar: "Nei, Jesus er her. Han er her, om jeg ikke ser ham."

Og hvor kjærlig og taalmodig hun var, hvor taknemmelig for de mindste tjenester, hvor glad over den mindste lille lefe, som hun kunde holde mellem hænderne og stille med i de smertefri

stunder, og hvor lydig til at tage de onde mediciner!

Det stod saa klart for ham, naar han nu samlede alle oplevelser, at daadsnaaden i hjertet spirede og udfoldede sin kraft — i venlighed, taalmodighed og lydigheid, men fremfor alt i kjærlighed til Jesus, hendes bedste ven, som hun havde saadan lyst at være hos.

Men selve døden var hun bange for. En af hendes smaa veninder havde en dag i barnlig uforstand sagt hende, at hun nu maatte dø og komme i graven. Det havde kastet en stræk ind i hendes sjæl. Han vilde aldrig kunne glemme, hvorledes hun grædende raabte: "Papa, dø vil jeg ikke — jeg vil ikke dø — det er saa sølt at dø." Han minde sig, hvor smertelig ømt det var, og hvorledes han maatte gjøre sig megen møie for at faa hende beroliget og faa den mørke dødsstante bort fra hende. Han forstrebte hende, at hun aldrig vilde komme til at møde døden. For den, som hører Jesus til, dør aldrig, men bare lever sammen med ham — altid sammen med ham.

Dog hvor maatte han ikke tilstaa, at dette lyse syn paa sagen havde han selv saa vanskeligt for at tilegne sig. Det var først lidt efter lidt gennem hendes sygdoms og døds mørke skygger, at han fik se det tilkommende lys herlighed dæmre frem, saa hendes død omsider blev borte i lys og en ny stor glæde.

Thi han kunde ikke negte det — hun var ham usigelig kjær denne lille, mamas billede, med de straalende øine, de tilshneladende rige anlæg, som lyfte ud af dem. Han vilde saa gjerne beholde hende, saa gjerne se hende vokse op og udfolde sig, saa gjerne have hendes kjærlige og lyse sind ved sin side — ja, saa gjerne som han selv vilde leve.

Det blev derfor en kamp med Gud om at faa beholde hende, dog altid med tilføielsen: "ste din vilje", selv om det var tungt at spøe dette til.

Og der kom en hviletid, da det syntes, som om denne søn skulde blive hørt. Hun bedredes. Hun fik atter opleve daaren og sommeren, en delig sommer, som altid siden blev kaldt hendes sommer. Hun kom endog op, og hendes leg begyndte atter som før sygdommen. I mamas og papas hjertes bæbede det samme spørgsmaal, idet de saa paa hende og paa hinanden: "Er det muligt? Skal virkelig vort ønske opfyldes? Er det Guds vilje?"

Men saa kom atter høst og vinter, og syg-

dommen tog tag igjen efter hvilestunden — den ubarmhjertige sygdom, som nu ikke mere vilde slippe sit bytte.

Han kuffede, hvor merkelig det var aftenen før sygdommen paany greb hende. Hun stod ved bordet og stillede med sin dukke og smaa-nynne. Da var det denne strofe hun nynnede op igjen og op igjen: "Naar hytten falder, saa faar jeg kronen."

Det var som en profeti om det, som nu stod for døren.

Na han minbedes de sidste dage og den sidste strid, alle de gamle saar var revne op i hans sjæl, alle de gamle smerter var vaagne. Hans lille ven laa der og falmende hen som blomsten for høstens kolde vind. Hvor de stod levende for ham de skjære fine træ og de store sønes glans under de blonde lokker. Det var som hans eget hjerte langsomt døde i ham, da han sad der ved mamas side og vogtede paa hvert blik, hvert hvissende ord.

Han havde nu givet hende fra sig, og høn-
nen var bleven kurt den ene brændende: "Herre Jesus, vær hende varlig over dødens skod, spar hende for dødens smerter." Og Herren hørte bøn-
nen. Hun fik ligge hen i en døs. Bevidst-
hedens lys slufte, sønens glans blev borte. Solen gik ned, før lysdagen endnu helt var slut. Hvor det klang for hans øre det sidste bevidste ja, som han var saa lykkelig at op-
fange — den sidste slufte rest af det lille lys, som havde lyst saa deiligt i hjemmet! Saa laa hun stille hen, indtil aanden forlod legemet, og hun var ikke her mere.

For en morgenstund! Han kuffede saa vel, hvordan ordene faldt: "Dette er hendes bryl-
lupsfest — vi vil ikke sørge." Og han havde en følelse, som om himmelen var kommet ned til jorden og englene svævede paa hvide vinger om den sovende lille.

Og i dagene, da hun laa pyntet i sin hvide daabskjole med blomster, maatte han atter og atter ind for at dvæle ved det kjære billede, som hun laa der ren og skjær i døden. Og i stil-
heden talte minderne, og englene sang for hans sjæls øren, og hans sjæl sang:

Rosentnop!
Mellem himlens blomster
i den store sommer
nys sprang du op.
Deilig dine blade
faar i himlens lys sig bade
paa Zions top.

Bennen din
har nu git dig kronen,
skjøn du staar for tronen
i hvibest lin.
Og til leg og sange
paa de fagre blomsterbange
han har dig ind.

Paa begravelsesdagen var det et langt tog af venner, som fulgte den lille blomsterdækkede kiste. Skjønt sneen laa dyb, var det, som blomster trylledes frem ved mange venners kjær-
lighed. Og ved graven blev hendes hndlings-
vers sunget: "Paaftemorgen slukker sorgen, slukker sorgen til evig tid." Og der blev talt om libets store seier, paaftens store deilige haab, den skjære paaftelilje, som lyser paa deres grave, som er døde i Herren.

* * *

Nu var det alt mange uger siden, men det hele var som igaar. Billederne svævede forbi hans sjæls øie, mens sneen faldt stille og hvid som bud fra himmelen, og taarerne randt — ikke tunge og bitre, men vemodsfulde varme, disse forunderlige taarer, hvor glæde og sorg er blandet. Hendes hele liv var for ham som en forunderlig drøm, og dog den mest levende virkelighed, som løfste ham og drog ham nær-
mere Gud med mange usynlige traade.

Han maatte give udtryk for det, som fyldte hans indre. Derfor skrev han som en sidste hilsen:

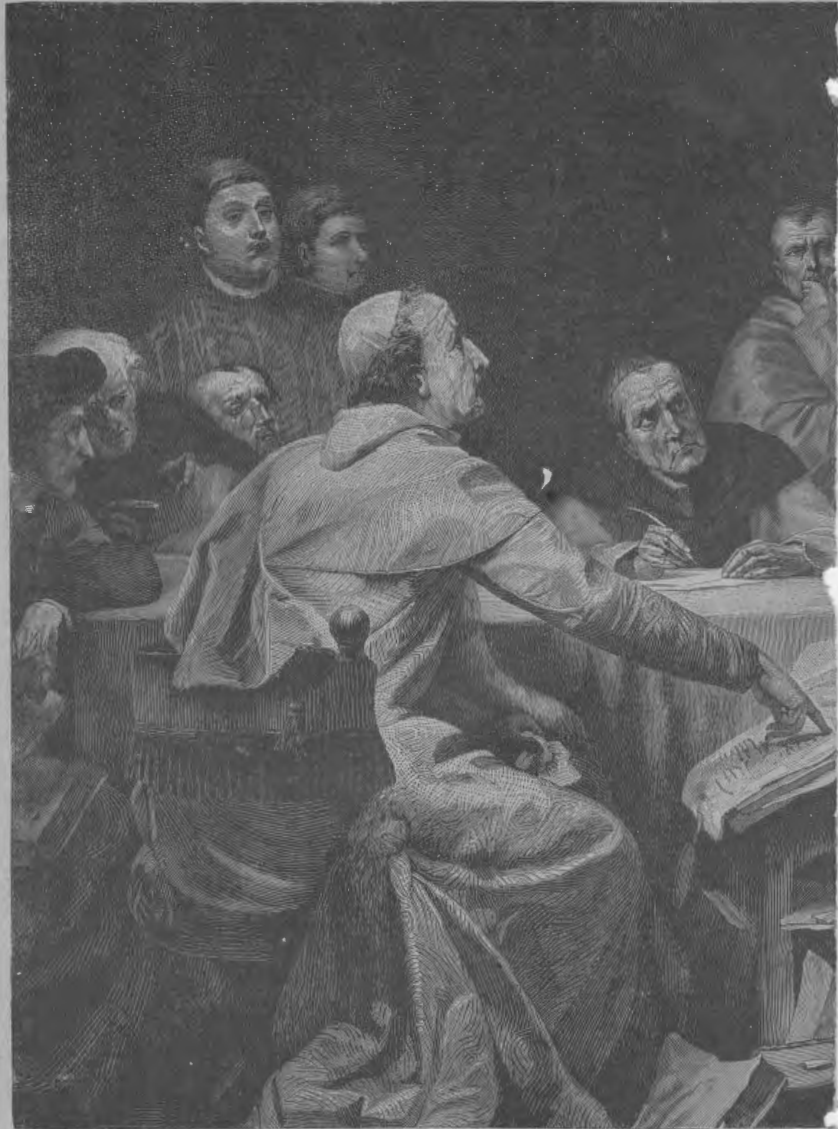
Min elste lille, dit billede staar
saa klart for min indre sans,
mens aftenglans fra din lysfol slaar
om mindet en purpurkrans.

Jeg synes, jeg ser dit hvide smil,
naar du tog imod mig med il.
Jeg synes jeg ser det kjærlige blik,
som altid din papa fik.

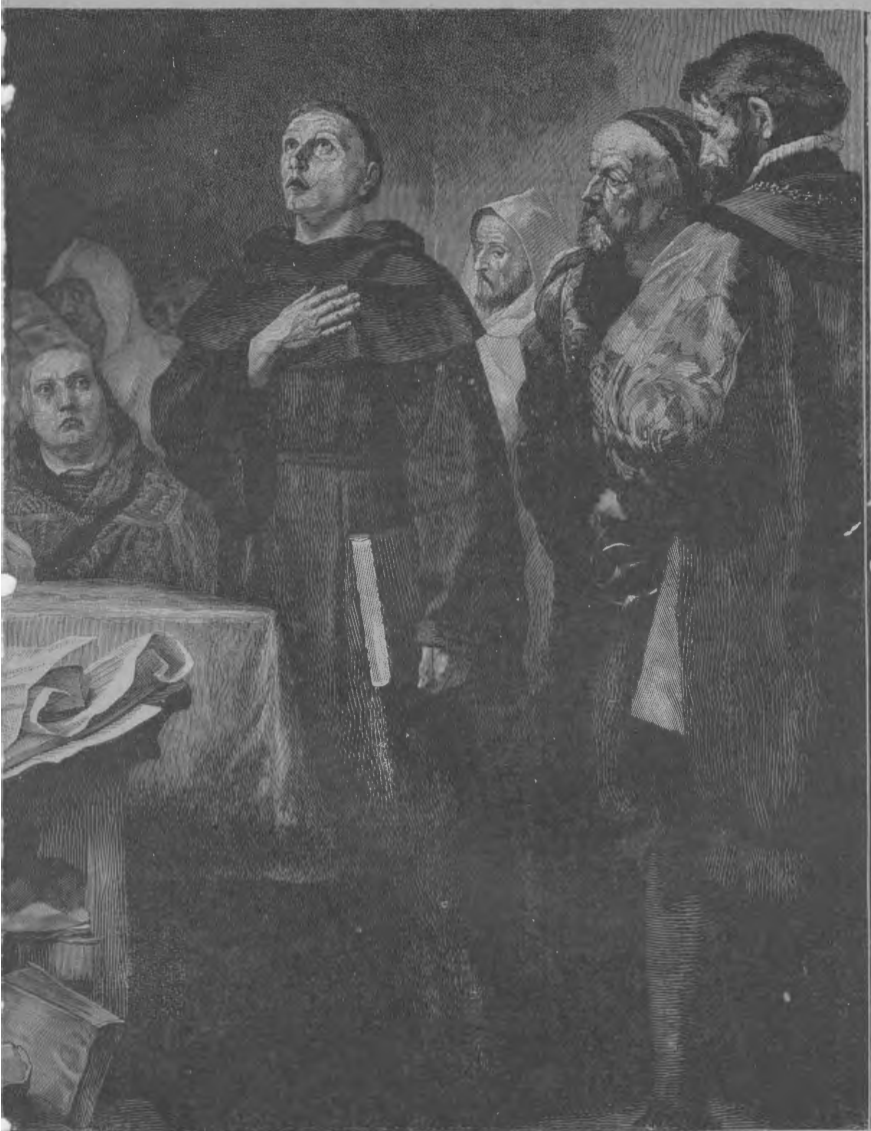
Jeg synes, jeg kender din lille arm
om halsen saa søm og varm.
Jeg synes, jeg hører din lille fod,
som sjelden kun stille stod.

Jeg synes, jeg hører din stemmes klang,
saa ofte du lysglad sang.
Jeg synes, jeg hører dit barnepat,
naar legende ene du sad.

Jeg synes, jeg ser dine søne to,
der tindrede som stjerner smaa;
thi uskyld, kjærlighed, barnetro
igjennem dem paa mig saa.

Luther og kardinal

al Cayetan i 1518

Min lille ven, bag fjernet's brøn
jeg siner en beilig stab.

Der møder mit øie et trøstende sijn,
som gjør mig saa rig og glad:

Jeg ser dig i kredsens om tronen gaa
og slynge din glædeste sang.

Jeg ser os at mødes med kronen paa
i saadan glæde engang.

Anbefalingen.

"Nu vel", sagde hr. Rom, idet han saa op
fra sine bøger, "hvad vil du?"

"Jeg søger arbejde", svarede gutten. Hans
navn var Karl Fischer.

"Arbejde? Hvorfor søger du arbejde hos
mig?"

"Jeg læste Deres avis i bladet."

"Ja saa, du læser altsaa bladet; men svarer
du til fordringerne, jeg stillede?"

"Det ved jeg ikke, hr. Rom. Men jeg tænkte,
De maatte kunde prøve mig og se, om jeg var
stikket for posten."

"Det var ikke saa dumt. Hvad kan du be-
stille?"

Karl svarede ikke straks. Der var mange
ting, han mente, han kunde gjøre, men fandt
ikke med det samme et svar, som i korthed kunde
indbefatte alt. Endelig sagde han: "Jeg kan
gjøre, hvad man sætter mig til."

"Kan du virkelig? da maa du være en
ualmindelig gut!"

"Jeg mener", sagde Karl, idet han blev rød
i ansigtet, "at jeg kan prøve det. Jeg formoder,
at en arbejdsherre ikke vilde sætte en til at ud-
rette noget, som han vidste jeg ikke kunde gjøre."

"Men om jeg nu skulde antage dig og saa
næste morgen bede dig gaa bag butikken og rulle
nedover bakken fem og tyve gange, hvad da?"

"Det", svarede Karl leende, "er jeg vis paa,
at jeg kunde gjøre, og det ganske hurtigt."

"Men hvad vilde du synes om mig, om jeg
satte dig til slikt arbejde?"

"Jeg kunde maatte saa det indtrif, at De
var en taabelig mand. Men det skulde ikke af-
holde mig fra at gjøre, hvad De bad mig."

"Men sæt, at jeg bad dig gaa til butikken
ved siden af min og pakke paa en god anled-
ning til at snappe den bedste fisk, du fandt, og
saa springe tilbage hid og lægge den paa disken
foran mig, hvad saa?"

"Det kunde jeg ikke gjøre, hr. Rom", sva-
rede Karl.

"Hvorfor ikke? Du sagde jo netop, at du
kunde gjøre, hvad du blev sat til."

Det kan jeg ogsaa. Men jeg har for
længe siden faaet mine ordrer angaaende den
ting: 'du skal ikke stjæle', og dem maa jeg
efterkomme."

"Ja saa da! mine ordrer kommer altsaa
næst efter dem, er det saa?"

"Ja, altid."

Karls stemme var fast som før; men han be-
gyndte at tænke, at hr. Rom maatte være en
ugubelig mand, og at det vilde være ligesaa
godt, om han ikke arbejdede for ham. Men
i det samme rakte butikfeieren ham haanden og
sagde: "Det skal vi tage hinanden i haanden
paa, gutten min, og vi skal prøve hverandre i
to uger, om du vil. Jeg vil have en gut, som
stiller Guds ord først og mine næst."

Bertha og hendes dukker.

"Bertha, tænk dig, jeg har seet en fattig,
sny pige, som aldrig har haft nogen dukke. Vil
du ikke give hende denne?" "Nei, det vil jeg
ikke", raabte Bertha og omsvøbte sin dukke
fastere og kysede den, stjønt hun havde fem
andre. Ved at besøge nogle fattige havde mor
fundet en fattig, sny pige ved navn Mina, som
havde sit hjem i en af de daarligste og fattigste
gader i byen. Hun var for fattig til at søge
doktor og havde nu ligget tilfængs i flere uger.
Berthas mor havde sendt en doktor til hende
og tænkt nu paa at gjøre noget, forat tiden
kunde gaa lidt lettere for hende. "Bertha skal
give Mina en dukke, det vil glæde det stakkars
barn og lære min datter at være ædelmodig",
tænkte moderen. Men Berthas svar opmun-
trede hende ikke. Hun vilde, at hun skulde give
dukken af fri vilje, og derfor snakkede hun ikke
mere derom den dag.

Men efter nogle dages forløb sagde hun:
"Bertha, vil du gaa med mig ud i et besøg?"
Bertha hoppede af glæde og hentebe straks sin
hat. "Tag ogsaa din dukke med!"

Snart stod de i Minas værelse, og moderen
førte Bertha bort til Minas seng. "Godmor-
gen", sagde hun, "her er min datter, Bertha,
hun vil besøge dig og har taget sin dukke med.
Vis hende den, Bertha!"

Bertha saa, hvorledes den sny piges blif

var rettet mod dukken. "Ønster du at holde den en liden stund?" spurgte hun ængstelig. "Ja, ja!" og to afmagrede arme strakte sig ud efter den. "Jeg har aldrig haft en dukke", sagde Mina, idet hun omfavnede den.

"Det er vist den pige, som jeg, skulde give dukken", tænkte Bertha; "men jeg gør det ikke." Høit sagde hun: "Hvorfor kjøber ikke din mama en dukke til dig?"

"Fordi hun har ingen penge."

"Men din fader kan dog vel give dig en?"

"Jeg har ingen fader mere", sagde hun, mens taarerne trillede nedad kinden.

Bertha blev rørt og forsøgte at trøste Mina. "Kunde du like at have en dukke?" spurgte hun.

Hendes øine straalede et øieblik af glæde, dog snart blev hun sorgmodig igjen og sagde: "Jeg kan aldrig faa nogen, fordi min moder er saa fattig."

"Men jeg har fem dukker, du kan godt faa denne, og jeg vil sende dig hendes klæder", sagde Bertha hurtig.

I samme øieblik kom lægen ind, og Mina holdt dukken mod ham og sagde glad: "Bertha har givet mig den. Er den ikke pen? Den hedder Martha."

Doktoren saa paa Bertha og sagde smilende: "Det var ogsaa den bedste medicin, du kunde give hende."

Ensom.

I et net udseende hus paa nordfiden i Chicago laa en liden, lidende gut med nogle blaa violblomster i haanden. Det svage barn hostede og hostede og kastede sig hid og did paa sit leie. Imellem kunde han reise sig op og hviste nogle uforstaaelige ord om "lille Karl", for saa atter at falde tilbage i den forrige stilling og hviste: "For sent, for sent."

"En farlig sygdom, meget farlig, pleierste; hans fader og moder døde begge af samme feber, det mindste barn ligeledes, og dette lille væsen kommer ogsaa snart til at rykkes bort", og den gamle doktor rystede betænkeligt paa hovedet.

"Stakkars lille skabning", sagde pleiersten. "At, at maatte du ensom, uden nogen moderhaand til at borttørre smertens taarer, at tilukke det bristende øie, uden moderarme, uden moderhånd!"

Hun strøg de gylndne lokker tilbage fra barnets hvide pande; de store, mørkeblaa øine aab-

nede sig, og en svag røst hviste: "Mama!" Pleiersten luede sig over ham, hans blit søgte hendes ansigt, derpaa lukkede han dem saa træt. "Jeg vil gaa til mama", klagede han.

"Stakkars gut", ytrede doktoren, "han faar snart gaa til sin moder."

"Bug mig, bug mig", raabte den lille. Doktoren løftede ømt det svage barn og lagde det i pleierstens arme; det trætte hoved faldt ned paa hendes skulder; de smaa hænder, som endnu holdt violblomsterne, sluttede sig saa kjærlig rundt hendes hals. Og hun buggede ham.

Værelset blev omsider mørkt. Blot en liden lysstraale fra maanen kastede sit skin over gulbet.

"Sng for mig", hviste barnet; saa varmt og kjærlighedsfuldt løb det nu fra hendes læber:

"Liden er du, men forvist
himlen du ei mister."

Nærmere og nærmere kom lysstråben, indtil den berørte det lille væsen, som det hvilte der i hendes arme. Sangen ophørte. "Mama, jeg er for træt til at falde paa knæ iasten", ytrede den lille svagt, og tillagde: "Nu . . . lægger . . . jeg mig til at sove . . . jeg —", med et langt blit lukkede sig de trætte, blaa øine; armene faldt ned og alt var stille. Maanen kastede sit lys over det hvidklædte barn, over de gylndne lokker. Og blomsterne faldt ud af de smaa hænder.

Doktoren rørte ved sygepleiersten og sagde bevæget: "Den lille er ikke mere ensom; han er gaaet til sin moder nu!"

Børnene.

I barnespillet sig speiler en himmel saa ren og klar, og barnetanken seiler og eventyrlandet naar.

Og barnehænderne myge, de svaler det trætte sind, og fint og mygt kan de stryge bort sorgen af hugen din.

Na, den, som i skyldfri glæde sit lege imellem de smaa og kunde saa barnligt bede til ham, som ei øiet kan naa!

Strilejente.

(Tillempeet for "Børnebl." efter bygdemaalet.)

Luther og kardinal Cajetan.

(Til billedet.)

Sor at staffe de nødvendige penge til at bygge den nye Peterskirke i Rom sendte pave Leo den tiende afladskræmmere rundt i landene. En af disse, vistnok den frækkeste af dem alle, var Johan Tezel. Denne mand drog omkring med to store kister, i den ene laa afladsbreve for alle mulige synder, som man havde begaaet eller vilde begaa; den anden indeholdt de penge, som kom ind. Overalt frembød han sine varer. Naar han stansede i en by, reiste han et kors og tændte en ild, det var hans merke eller skilt. Han pralede af, at han havde frelst flere sjæle ved sin aflad end selve apostelen Peter ved sin præken. For rigtig at narre folk til at købe raabte han: „Naar pengene i kisten klinger, sjælene straks af skjærsilden springer.“ Folk strømmede til fra alle kanter, og mange var de, som kom med sin sidste stilling for at redde en hær slegtning ud af skjærsilden eller selv faa tilgivelse for en eller anden synd. Slig afladshandel var ikke ny, om den end ikke før var blevet med slig frækhed.

Med denne afladshandel begyndte Luther at præke. Men da det ikke hjalp, slog han op 95 sætninger paa kirkebøren i Wittenberg. Det var den 31 oktober 1517, reformationens fødselsdag. I disse sætninger erklærer Luther, at afladshandelen bare var bedrageri, og at det er Gud, som tilgiver troende syndere.

Luthers optræden vakte stor bevægelse. Afladskræmmerne blev haanet og udleet. Da saaledes Tezel engang reiste gennem en stog med kisten fuld af penge, kom en ridder hen og købte et afladsbrev for en synd, han vilde begaa. Da han saa havde faaet brevet, røvede han hele pengelikten og sagde leende, at det var den synd, han havde købt aflad for. Kisten blev bragt til byen Jüterbock, og der er den at se den dag idag.

Paven, som hidtil ikke havde ment, at der var nogen større fare forbundet med Luthers optræden, tænkte først ikke at gøre noget ved tingene, men tilsidst stevnedes han dog Luther at møde for sig i Rom. Heraf blev der dog intet. Det lykkedes nemlig

Luthers fyrste, Fredrik den vise af Sachsen, at faa ordnet det saa, at Luther slap med at møde i Augsburg for pavens udsending, kardinal Cajetan.

For denne mand mødte Luther flere gange. Nu som før tog han sin tilflugt til bibelen og brugte den til at forsvare sig med; men tilsidst erklærede kardinalen, at han ikke vilde have mere at gjøre „med dette bæst med de dybe øine og de underlige tanker i hovedet.“

Luther mente, det var bedst at komme væk i stilhed. Han fik fat paa en hest og en ledsager og skyndte sig hjem.

Da han mange aar senere fortalte sine venner om mødet med Cajetan, sagde han: „Kardinalen vilde nok gjerne have sendt mig til Rom, saa det ærgrede ham voldsomt, at jeg slap bort; han var ganske sikker paa at fange mig, men han greb aalen om halen.“

Kunstnermisundelse.

(Til billedet.)

A bekatten har faaet fat paa en af circuspersonaleis laurbærkrans. Den skal kanske til at rive den i stykker, eller den skal beundre den vakre krans. Men saa kommer hundene og tager fat i kransen, idet de kanske tænker som saa, at de kan have lige saa megen ret til den som aben. Og det tør de nok have ret i.

Dpl. paa billedgaaden i nr. 50.

Løven regnes som dyrenes konge

Firlantgaade.

Bogstaverne a a c e e e l n u p r r r r u
u skal ordnes saaledes, at de danner navnene paa:

Et land i Syd-Amerika.

En busstøvt.

En elv i Norge.

En elv i Rusland.